

23 August

CUVINTE DESPRE TRANSILVANIA

Legea proporțiilor universale

Toamnă fierbinte (Editura Militară, 1966), care e, în opera lui Ion Lăncrănjan, romanul capital și rămâne probabil între cele mai însemnate ale literaturii române, distanțat până acum de orice altă materie de dedicată sociologiei, unui acest sentiment al tragediei. Acum prozatorul e tragic și, cu toate acestea, senin, ajungând la so-
lul naturii semipiternice care aceea determină pe om mai înainte de raportările inevitabile ale vieții curente. El este, cum s-a zis cu dreptate, un sadovenian, descoperind în lumea transilvană un fond de etică moritică, cu originea în arhale și corespunzătoare unei filosofii a echilibrului universal pe care o dezvăluie în toate summa civilizației de sedentari, învățați cu ca-
drul fizic și cu viața simplificată de acesta până la esență.

E, totuși, o lume pe care prozatorul o îmbră-
țase foarte perseverent și de oriunde și lu-o
de găsit acea umanitate ardelenască, de co-
munități oteresti și agrare, minată de senti-
mente adinci și cu expresie moctnică, ritualică
și fără inedit, fiind arhala și așezată în rin-
duleli rezistente la asaltul vremurilor. Din acea
substanță curgătoare în „Sufărta urmasilor”
și în „Eclipsa de soare”, până la scutitorii
„Drumul cinelui”, Ion Lăncrănjan a extras o
esență înălțând la sinteză ceea ce era aci socio-
logie, aci naturalism. El a năzuit să creeze o
geografie a imaginărilor esențiale, detectabile
pretutindeni în datele el fundamentale, și a reu-
șit: regiunea lui transilvană e o carpatică
Yoknapathawa de puterea estetică a unui
Faulkner, a cărui însemnată ultimă e, ca și
la acela, simțul primitiv al exprimării prin to-
tem. Ceea ce era tragic prin conținutul in-
solubil de „legi în „Ful secetii”, în „Drumul
cinelui”, a devenit acum o liniste pagină, at-
cunând de forțe naturale, trăind în vremei mitice
din a căror perspectivă de străvechime istoria
se consumă episcopie și violent, cu epiloguri
fără scou: o omni devine o victorie ascultătoare
de rinduilei cosmice și orice îndemnării strică-
toare de lege sfârșesc prin a distruge pe asen-
tul negației. Prozatorul are, ca și grecii vechi,
acel simț al hybris-ului și frica tragiică de răz-
bunarea unei divinități imanente. În această
acestei lumi nu este creștină, ea conservă, ca și
la Sadoveanu, o voință a proporțiilor necesare
în absența cărora universul s-ar prăbuși.

„Toamnă fierbinte” e un roman al naturii și
al umanității înțelesă ca natură, totul e aci
supus acestei legi cu o protecție înăstăpă-
nătoare, pădurea cuprinsă de o explozie de lumină
simbolică necunoscută de nici una dintre filo-
sofiile moderne, potecile secrete știute numai
de oamenii locului, acestea sint imagini ale
unui univers cu sens divin, venite în datele și
după cum vestite sint și viziunile, înțelese ca
spetă. Prozatorul ajunge, de altfel, la noțiunea
de simbol etnic, la totem adică, și acelu cu al
cerbului, propriu populațiilor de pădureni, con-
firmă această observație: cerbul e văzut din-
colo de înfățișarea lui fizică, în altele, în
văpătură”, „un duh al pădurii”, poate „un om
vrăjtit”. Aceste credințe cu virstă tubure, foarte
vechi, aparțin unui popor a cărui viață e inte-
meiată pe continuitate, nu în imobil și în fu-
ndamentale. Fundamentele sint aci: „patruie
ziti, a căror semnificație merge în direcția
de rinduilei cosmice și orice îndemnării strică-
toare de lege sfârșesc prin a distruge pe asen-
tul negației. Prozatorul are, ca și grecii vechi,
acel simț al hybris-ului și frica tragiică de răz-
bunarea unei divinități imanente. În această
acestei lumi nu este creștină, ea conservă, ca și
la Sadoveanu, o voință a proporțiilor necesare
în absența cărora universul s-ar prăbuși.

Ion Trif Pleșa

Poem de August

Vis demn ne este August, Trăirile plene
Transformă munca noastră în limpeză bucurii.
Frumoasă ne e țara! De marea sărbătoare,
Noi imnul libertății îl înălțăm pe glii

În fața noastră, astăzi, suride viitorul.
Un crez avem și-un nume ce-n veaci eu îl
slujesc

Din Augustul de flăcări suride tricolorul
Călugăr măret de suflet și cuget românesc.

Azi luminăm sub steaguri și steme de victorii
Pacea e vreaa noastră și comunismul — țel
Noi pagini de izbândă tragem în istorii —
Statortnică noastră sub soare, sfânt drapel

Cristina Savu

Independența, aerul vital

Independența, aerul vital
de ochii respirind a libertate
de care veacul n-are mereu parte
când mărire încurțesc la mal.

Ci soarele e globul de cristal
flăcări de iad subcombă-n geana lui
Și doar meșteșug, piopi rămin stătu
dintr-un izvor de-azur universal

Independența, aerul lucid
părinții m-au rodit în roua-i sfintă
de-aceia glasul me pururi a cîntă
lăstar din glosele stejer-partid I

Cristian Petre Argeș

Infășurate-n tricolor

Acum cînd vara pleacă frunța
Trăim din galbene grîne
Și-nîntide cocorilor puntea
De-asupra Cîmpiei Române,

Cînd ierburile dau în galben iară
Și se aprind pe margini de răz,
Vai sintei rodul verii pentru Tară
Și curgeți veșnic, limpede izvor.

Infășurate-n Tricolor de luptă
Vi-s trupurile semănate-n glie
De unde-n soaptă ne-întrerupă
Vă cheamă dulcea Românie.

Vă chem, și eu, Eroi de vază:
Veniți din ierburii și din rouă
Acum cînd August, în amiază
Arc de Triumf vă-nalță vază

Peste cîmpia roditoare I
Veniți I Vi-i drumul de lumină
Și țara-n strai de sărbătoare
Vă-mbracă-n raza ei senină.

Geo Ciolcan

Istoria face mărturisiri

Istoria —
Sațiul pămîntului, de copaci,
Piatra roasă
A Sarmisegetzei,
Glasul voievozilor
De țărîni românească I...
— Neatîmarea —
Cuvînt de flăcără aprinsă
Partidul, revoluția, victoria...
Și steagul patriei
Bucurîndu-se de noi.

Nicolae Sinești

tonuri alert-acionale și justițiere specifice romanului polițist sau altor forme în care acesta

eritoriile literaturii lui Dumitru Radu
Popescu și-au asumat realitatea fap-
telor, un realism de natură morală,
existentițială, memoria istoriei dăc-o
perspectivă a tragicului. Nuvelele și povești-
rile dar și piesele de teatru au înțeles
simbolic, formula literară din ciclul F. anu-
țau, nici vorbă, spațiile epice de a cunos-
cătoare creașă psihologii abisale. Și lile și
semnificație de natură morală și estetică. Ro-
manierul nu și-a părăsit teritoriile, ci și le-a
extins, le-a acordat o nouă înțelegere: istoria
românească, dramele ei, Transilvania după
Diktatul de la Viena (1940), tragediile război-
ului, teroarea produsă de el în conștiința colec-
tății. Nu a renunțat nici la o galerie de
personaje cu o viață paradoxală, la structurile
lirice ale naratiunii, la un orizont propriu de
receptare a ideilor, a realității înfățișate. Astăzi
istoria a devenit pentru D. R. Popescu o șansă
de a crea romanului o memorie vie, purtătoare
de sens. Este un fenomen de recuperare a
memoriei istorice naționale, reinviată și defi-
nită în esența ei. O istorie tragică ce a cunos-
cut cataclismele celui de-al doilea război mon-
dial. Romanul este o meditație asupra violen-
ței, culpabilității morale care se produce în ca-
zuri-limită, condiționate de absurdul situațiilor.
Romanul Cei doi din dreptul Tebei sau Cu fața
la pămînt (1974) deosebit de realist și sim-
bolic unor adevăruri ale istoriei, drama iubirii
nefericite dintre Ili și Ilona, un român și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii abisale. Și lile și
Tibi cad victime acestui orgoliu, neputînce și o
unguroaică, condamnăți de o comunitate ce nu
înțelege să trăiască în acord cu legile unei civi-
lizații străvechi. Orgoliul naționalist, provoca-
toare de creașă psihologii

INTEREȘTE EROICĂ, REVOLUȚIONARĂ

ÎN APĂRAREA INTEREȘTELOR POPORULUI

atunci când fascismul, apărut în unele state animate de spiritul revanșei, făcea mari pași în Europa, atunci când Germania în curs de hiterizare începea să exporte fascism tensionând întreaga colectivitate europeană și amenințând pacea lumii, în România amenințată direct de planurile de agresiune ale statelor totalitare, reacții antifasciste, spiritul antihitlerist și antirăzboinic au cunoscut manifestări puternic cristalizate ca ideologie și organizare. **Comitetul Național Antifascist Român**, una din primele forme organizate de acțiune antifascistă din Europa, marchează nu numai starea de spirit a poporului român ci și voința celor mai înaintate spirite ale lui de a se opune cu toate puterile expansiunii ideologice și politice fascizante, planurilor de război ale Germaniei hitleriste și ale aliaților acesteia.

În conducerea **Comitetului Național Antifascist**, care aduna forțele cele mai pregătite, cele mai capabile de opoziție împotriva pericolului, care amenința pacea lumii, se găsea tânărul revoluționar **Nicolae Ceaușescu**. A fost o caracteristică de seamă a acestei tinereți revoluționare de a fi mereu în momentele de cumpănă pe care le-a străbătut fără meru acolo unde era nevoie de luciditate și de acțiune, mereu în primele rânduri. Pregătit de aspra școală a ilegalității Partidului Comunist Român, tânărul revoluționar **Nicolae Ceaușescu** reprezenta în anii treizeci expresia condensată a spiritului militant și conștient al partidului al energiei și prezenței acestuia. Tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a înțeles necesitatea și însemnătatea luptei antifasciste și acționând din însărcinarea partidului în rândul tinerilor a imprimat acest spirit mișcării tinereții comuniste.

Despre neobostă și ferma acțiune politică dusă de tânărul comunist în ilegalitate documentele vremii ne păstrează o mărturie semnificativă: „**Mereu între primii — Ceaușescu**”, „**El cunosc tinerii — Ceaușescu**”. Numele tânărului activist creșcut de Partidul Comunist aflat în ilegalitate se găsește înscris pe fronsispiciul **Comitetului Național Antifascist**, în acțiunile organizate revoluționare de tineret, în organizarea și desfășurarea unor manifestări decisive pentru lupta revoluționară a poporului român. Era inevitabil ca o personalitate atât de puternică a mișcării comuniste din România să ajungă în conflict cu forțele reacționare ale țării, să fie tiriat în procese și închisori.

Procesul de la Brașov, un proces îndreptat în exclusivitate împotriva reprezentanților mișcării revoluționare din România a răsit cea mai grea sentință împotriva tinărului conducător și organizator politic **Nicolae Ceaușescu**: 2 ani de închisoare, 2000 lei amendă, interdicția de a părăsi satul natal un an de zile, șase luni de detenție suplimentară pentru atitudinea din timpul procesului și fără a se acorda din condamnare perioada de prevenție care a durat aproape cinci luni de zile. Samavolnicia oficialităților era răspunsul la dirza reacție din timpul procesului pe care tânărul revoluționar o dovedise. Procesul de la Brașov a fost un prilej pentru **Nicolae Ceaușescu** de a transforma banca acuzărilor într-o tribună de afirmare a idealurilor partidului, a chemărilor lui la lupta antifascistă și antirevizionistă. Ea a fost o constantă a conduitei din închisoare a tinărului arestat politic, mereu un exemplu de atitudine consecventă revoluționară pentru tovarășii de idei cu care a fost închis.

Intențarea la **Doftana** echivala cu încercarea oficialităților de a suprima personalitatea mișcării de stnga din România, de a elimina din viața socială conștiințele cele mai angajate în slujba intereselor poporului, a idealurilor de libertate socială și independență națională. Răspunsul arestaților politici la acest regim de epuizare fizică și morală a fost răspunsul unor oameni politici maturi, conștienți de misiunea lor, de necesitatea de a continua în orice condiții lupta unei supremații lupte revoluționare. Dintr-un sediu al lichidării fizice și morale, comunistii au transformat **Doftana** într-o școală politică, într-o universitate de partid, care a procurat după aceea multe din cadrele de seamă ale **Partidului Comunist Român**.

Foarte sugestive sînt rîndurile apărute în **Știința** (30, 14 aug. 1986) despre rolul **Doftanei** în formarea intelectuală și politică a comunistilor arestați aici: „**Sub multiple forme, la Doftana s-a desfășurat o susținută muncă politico-organizatorică și cultural-educativă, de autoinstruire, fiind studiate în dină înaintea lor ale literaturii politice și betiristice: eu definiții se aflau alături poeziile lui Eminescu și Cosbuc, seriile istorice ale lui Bălcescu și Korănciuanu, Xeropol și Iorga, operele lui Marx, Engels și Lenin.**” Această autoinstruire continuă făcea să pălăsească în inimă înaintea lor ale literaturii politice și betiristice: eu definiții se aflau alături poeziile lui Eminescu și Cosbuc, seriile istorice ale lui Bălcescu și Korănciuanu, Xeropol și Iorga, operele lui Marx, Engels și Lenin.” Această autoinstruire continuă făcea să pălăsească în inimă înaintea lor ale literaturii politice și betiristice: eu definiții se aflau alături poeziile lui Eminescu și Cosbuc, seriile istorice ale lui Bălcescu și Korănciuanu, Xeropol și Iorga, operele lui Marx, Engels și Lenin.”

Victoria morală a celor arestați a fost de o importanță extremă pentru mișcarea comunistă ilegală din România. Expresia plină de care au luat-o după aceea manifestările antifasciste și antirăzboinică din țară, cum s-a văzut în marșele demonstrative organizate de tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, tovarășa **Elena Ceaușescu** la 1 mai 1939, ne arată felul în care comunistii au știut să facă din experiența grea a detențiunii politice o școală a pregătirii și luptei.

Aparatul represiv al statului român nu-l va ține totuși în **Doftana** înțelegând activitatea antifascistă și-l va întemnița din nou în 1940. Tânărul revoluționar **Nicolae Ceaușescu**, de la a cărui întemnițare se împlinesc anul acesta cincizeci de ani, constituie un exemplu de devotament și de consecvență morală și politică pentru generațiile de azi. În marile realizări ce s-au petrecut sub ochii noștri, în cîntările Congresului al IX-lea al partidului trebuie să deslușim și conștiințele unei lupte revoluționare care a știut să facă din întemnițarea politică un puternic instrument de luptă.

Lucafeărul

În slujba celor mai nobile cauze

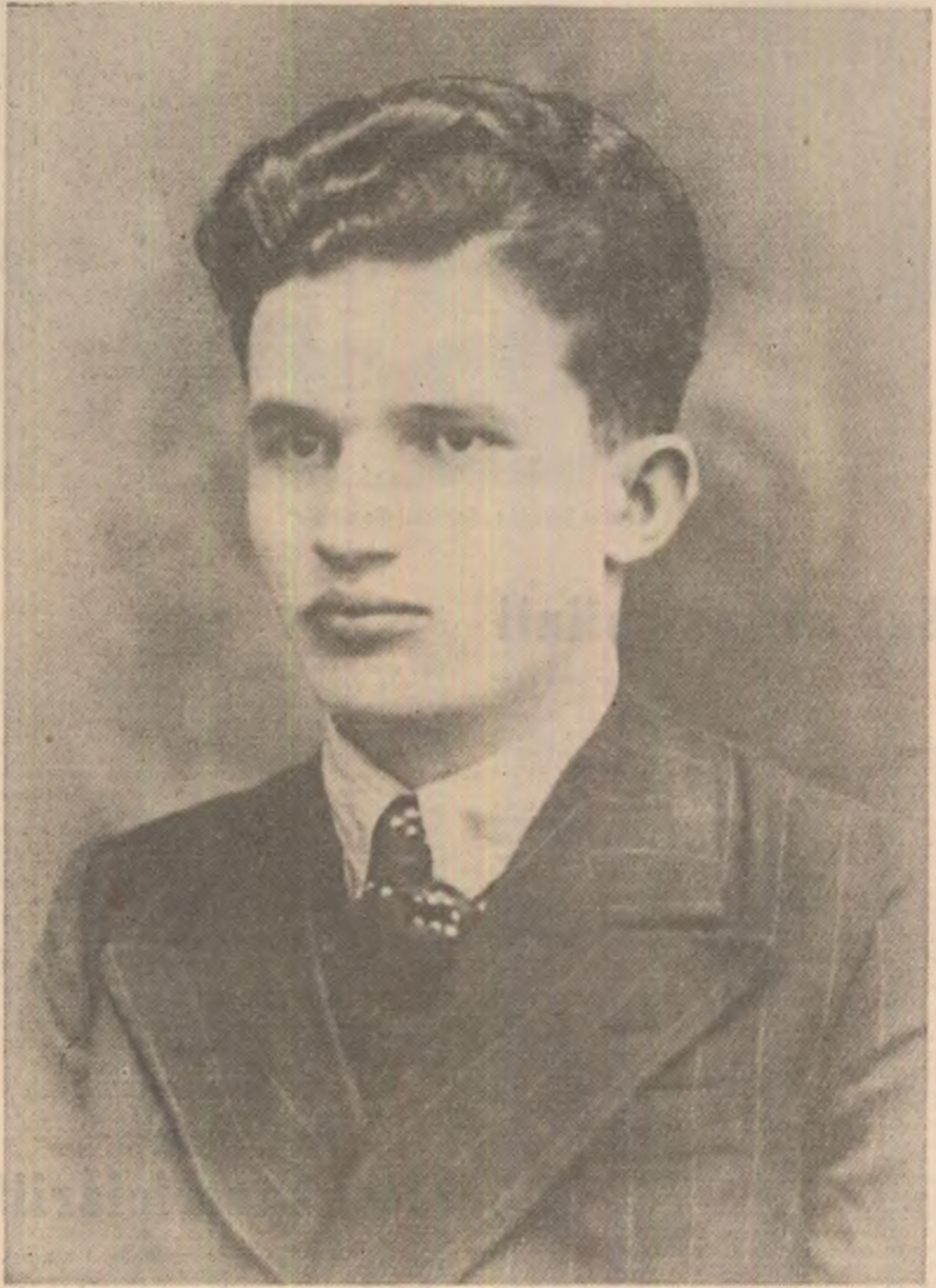
Urmare din pag. 1

răsul **Nicolae Ceaușescu** arăta: „Ca unul care am stat cîțiva ani în **Doftana** îmi amintesc de sprîjinul pe care noi, definiții comunisti, l-am simțit întotdeauna din partea comunistilor și cetățenilor din **Cimpina**, așa cum l-am simțit din partea întregii clasă muncitoare și a tuturor forțelor democratice, progresiste din România”.

Anii de temniță petrecuți la **Doftana** nu l-au înfrînt voința de luptă. La 8 decembrie 1938 tovarășul **Nicolae Ceaușescu** părăsește zidurile **Doftanei** pășind spre noi înfruntări pe arena luptei revoluționare și antifasciste, cu entuziasm și abnegație specifică revoluționarului călăt în aspra școală a închisorii **Doftana**. Militantul comunist **Nicolae Ceaușescu** își pune

„Lupta revoluționară, viața în colectivele din închisori și la-găre au constituit o înaltă școală de pregătire politico-ideologică, de educare și formare în spiritul principiilor eticii și echității socialiste și comuniste. Activiștii revoluționari, comuniștii puneau mai presus de orice interesele maselor populare, lupta împotriva asupritorilor, ei renunțau la tot, împărțind de multe ori între ei ultima bucată de piine, dar țînind sus steagul luptei revoluționare. În mod deosebit aș dori să menționez viața organizată în închisori în spiritul principiilor eticii comuniste, care au dat tărie și forță tuturor celor închiși să reziste prigoanei, infometării și să țînă sus steagul luptei revoluționare, să nu se plece nici un moment în fața claselor exploatatoare”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Menirea luptătorului

dumurile unui tânăr. Sau fascinația idealurilor care nu au vîrstă, ci doar durată, doar tensiune aspră, încordare de spirit, nebanuită forță de atracție, o uriasă propensiune din rădăcina a tot ceea ce le-a zămislit și le-a dat act de identitate morală, politică și socială, acea realitate care în istoricitatea ei, le-a născut și tot ea le însoțește creșterea și împlinirea, dintr-o perspectivă mereu mai înaltă și transformatoare. Cînd idealurile acestea se cuprind de biografii și fapte de excepție, ele au darul de a consacra și tulburătoare simboluri de la care istoria emană pe întinderi de epoci și generații, perpetuând semnificații dintre cele mai revelatoare. O înfinită legătură se stabilește astfel între destinul oamenilor și destinul însuși al idealurilor pe care le slujesc, o înfinită legătură se stabilește între oamenii, țara și orizontul acestor idealuri ca o sudură la fiacără meru vie și meru purificatoare a gîndurilor și sentimentelor care animă lupta și viața poporului nu doar pe un anume segment de timp, ci pe întreaga traiectorie a devenirii și înălțării sale.

Biografiile de excepție fac în acest fel calea de a înțelege, de a-ți revela istoria și actualitatea, unul dintre modurile sale de a fi. Este acesta sentimentul cu care, prin memoria însăși a țării, străbătam azi, cu ochii minții și al inimii, un drum tumultuos, eroc și revoluționar pe care Eroul de azi al României îl parcurge acum 50 de ani. Era unul dintre momentele cele mai complexe și mai dramatice ale istoriei, nu numai, sub aspect național, ci, în conexiunea de atunci, și sub aspect internațional. Intre timp, prin documentele scoase la iveală, istoricii au clarificat multe din datele și complicațiile acelor ani, iar învătămintele sînt mai mult decît de ordinul moralei, al eticii gîndirii și acțiunii popoarelor în lupta lor pentru libertate și independență. Drumurile tinărului erou comunist, militant

neînfricat al partidului, aveau astfel un temel pe ci de profund politic și național, pe atît de amplu și, în rîstîngerea sale, internațional. Nu-l puteau opri din cale, nu-l puteau abate de la idealurile pe care și le asuma și din care își edificase deja o biografie pe măsură, nu-l puteau descuraja nici procesele, nici închisorile. Sînt cincizeci de ani de cînd intra după grațiile **Doftanei** și aceasta încă nu era totul. Mai urmau și alte temnițe, mai urmau și alte interdicții, mai urmau și alte încercări. Într-un capitol al unui roman al unui mare prozator, un tânăr este purtat de jandarmii din post în post, supus interdicțiilor de a mai acționa. În istorie, ca și în realitate, idealurile au fost supuse și ele constrîngerilor, dar poate că tocmai de aceea au sondat mai adînc și mai edificator în oameni, în conștiința lor și au fect, s-au clădit apoi mai tari, mai puternice, mai vii.

Prin biografia tovarășului **Nicolae Ceaușescu** idealurile acestea alcătuiesc și condiția exemplară a luptătorului, a eroului care știe că înfrîngerile și greutățile sînt momentane și oricî de grele, oricî de dramatice și împovăraătoare ar fi, ele nu sînt insurmontabile și nu lasă loc nici îndoielii, nici descurmării. Credința în victorie înseamnă totul după cum hotărîrea ca și sentimentul unei lupte duse pînă la capăt mărturisesc o inepuizabilă și însuflețitoare forță a dăruirii cu toată ființa și cu toată ardoarea pentru o cauză care țînește înfinit mai departe și unește, solidarizează între ele toate biografiile țării. Pentru că, chiar și acolo, între zidurile temnițelor, ideea și idealurile de libertate n-au încetat să lucreze și au găsit în pilduitoarea conștiință politică revoluționară un mod propriu de a se exprima. Pentru că și acolo, spun documentele, „în penitenciarul **Doftana**, comuniștii, deși izolați în celule, dau totuși muncă politică printre elementele de acolo. Astfel se țîn zilnic conferințe și se fac discuții asupra problemelor ce agită partidul comunist, el fiind organizat într-un colectiv care înglobează pe toți deținuții pentru comunism. Afară de aceasta, există o celulă comunistă alcătuită din toți membrii partidului comunist care de fapt conduce colectivul și conform instrucțiunilor din afară, dau linia de conduită întregului colectiv”.

Simbol și pavăză a luptei, cuget și speranță a acestuia, tineretea își spunea, ca în atîtea prilejuri, cuvîntul, transformînd chiar și temnițele într-o înaltă școală a educației revoluționare. Omagii împlinirea a cincizeci de ani de atunci, aducîndu-le prinosul nostru de recunoștință celui care dădea și un statut istoric și patriotic nou acestei vîrste, adăugînd-o țării și partidului ca pe o menire a tinereții însăși.

A. I. Zăinescu

ÎN FRUNTEA LUPTEI PENTRU LIBERTATEA ȘI DEMNITATEA PATRIEI

„TOVARĂȘUL NOSTRU SECRETAR ERĂ UN OM CURAJOS, MATOR ȘI DIRZ”

Victoria de acum 42 de ani a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antimperialistă din august 1944 este legată nemijlocit de lupta revoluționară și patriotică plină de sacrificii a militanților **Partidului Comunist Român**, în rîndurile cărora tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, conducătorul încercat și clarvăzător de azi al partidului și statului nostru s-a înscris întotdeauna, în anii ilegalității, la loc de frunte, printr-o neobostă și pilduitoare activitate revoluționară patriotică. Din numeroasele exemple pe care le-am putea învoia în această privință, procesul politic anticomunist judecat la Brașov în urmă cu 50 de ani, în desfășurarea căruia tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a avut rol hotărîtor, este deosebit de semnificativ.

Apreciat prin prisma împrejurărilor istorice din anii respectivi, gestul condamnării militanților comunisti și antifascisti judecați la Brașov, în primăvara anului 1938, va semnifica nu numai un nou act de răzbanare politică, dar și o regretabilă incapacitate de înțelegere din partea regimului burghez de interesele celor mai strîngente, fundamentale ale poporului român din acea epocă, interese pe care le promovau **Partidul Comunist Român**, militanții antifascisti cu riscul vieții și al libertății lor.

Lupta comunistilor pentru propășirea poporului român, pentru libertatea și independența națională a patriei a prevalat însă întotdeauna în fața oricărui gest de rezistență internă a militanților comunisti și antifascisti condamnați la Brașov vor păși dincolo de porțile ferecate ale **Doftanei** și altor închisori cu sentimentul datoriei împlinite. Și nu vor fi singurii. „**Pentru piine, pace, libertate**” scria ziarul democratic „**Arena**” — **tînărul Nicolae Ceaușescu** va înfrînt în oenele țării noastre peste 1500 de deținuți (politici comunisti și antifascisti n.n. O.M.)... cu care, cu ani în urmă, și-a luat sarcina de a lumina poporul”.

Intențarea luptătorului comunist **Nicolae Ceaușescu** în **Inchisoarea Doftana** se înscrie ca un fapt semnificativ, de mare însemnătate în contextul mișcării de rezistență internă a colectivului de deținuți politici revoluționari. Documentele vremii și deopotrivă tovarășii care l-au cunoscut în această perioadă de detențiune la **Doftana** (15 august 1938—8 decembrie 1938), îl evidențiază activitatea intensă desfășurată în conducerea organizației de partid, a celei de colectiv. În mod deosebit însă s-a impus contribuția comunistului **Nicolae Ceaușescu** la lupta colectivă de militanți comunisti și antifascisti întemnițați împotriva represiei, a practicilor samavolnice folosite de administrație, pentru reintroducerea și respectarea regimului politic. Pentru curajul deosebit și atitudinea intransigentă dovedite în această epocă de putere confruntări cu aparatul represiv a avut de suportat, în repetate rînduri, rigorile regimului aspru, celular. Izvorul umanismului, energiei inepuizabile, patriotismului înflăcărat și clarviziunii politice caracteristice conducătorului **Partidului Comunist Român**, al Republicii Socialiste România, trebuie căutat în tumultul tinereții sale revoluționare, în devotamentul partinic și în curajul cu care a știut întotdeauna să înfrunte măsurile de „rigorare” ale celor care în trecut își afirmau „democrațismul” prin intermediul sărăcit de asediu și al tribunalelor militare. „**Infrîntînd represia și teroarea, am intrat în rîndurile mișcării revoluționare comuniste pentru a lupta împotriva asupriilor sociale și naționale, pentru înfăptuirea unei lumi mai drepte**”, spune tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, referîndu-se la crezul politic care anima activitatea militanților comunisti în anii ilegalității. Era un crez politic bazat pe o etică nouă, etica comunistă care subsuma, mergînd pînă la țertă, interesele personale celor închinăte fericii poporului român.

Ca și în alte domenii ale activității de partid, de organizare a mișcării de rezistență împotriva măsurilor represive adoptate de administrația închisorii **Doftana** împotriva colectivului de militanți politici comunisti și antifascisti întemnițați, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a adus o contribuție de primă importanță în cadrul procesului de organizare a învățămîntului politic și de cultură generală ce se desfășura în **Inchisoarea Doftana**. Tânărul luptător revoluționar a constituit și din acest punct de vedere, un exemplu însufletit, remarcîndu-se printr-o activitate neobostă de studiu instructiv, de educație revoluționară și partinică. Cunoștințele politice, ideologice, dobîndite în acțiunile de învățare în condițiile de vitrozitate specifice **Doftanei**, îl vor detasa ulterior de comunistii **Nicolae Ceaușescu** în rîndurile cursanților Școlii superioare de cadre a P.C.R. de la **Ploiești**, organizație conspirativă de conducere a partidului în vara anului 1939.

În timpul acțiunilor colective de luptă, pe culoarele întunecate ale închisorii **Doftana** a răsunat cuvîntul direct de înbărbătare în protest al comunistului **Nicolae Ceaușescu**. Atitudinea sa intransigentă față de samavolnicile administrației, față de regimul de izolare și maltratări la care erau supuși militanții revoluționari închiși își găseau, deseori, reflectarea în rapoartele ardențelor. În repetate rînduri acestuia cereau să se adopte măsuri aspre, de represie împotriva sa.

Bogată în conținut și în semnificații politice, activitatea revoluționară desfășurată de luptătorul comunist **Nicolae Ceaușescu** în anii grei de detenție între zidurile **Doftanei** poartă în sine valorile disciplinei și partinătății exemplare, ale unei active munci de partid, ale ancorării puternice în viața organizației de colectiv, ca și sensurile sarcinilor de conducere pe care comunistii i-le-au încredințat în cadrul **Celulei P.C.R.** în funcția de secretar. „**Tovarășul nostru secretar — arăta unul dintre militanții comunisti închiși la Doftana — era un om curajos, matur și dirz, ducea la bun sfîrșit și cu promptitudine sarcinile ce i se încredințau. Îmi aduc și azi aminte, cum plimbîndu-mă în jos și în sus prin celula mea, mă gîndeam cu admirație la felul cum își manifesta sentimentul simului datoriei și la energia cu care își îndeplinea sarcinile...**”.

IMPOTRIVA FASCISMULUI ȘI REVIZIONISMULUI

În decembrie 1938, odată cu eliberarea din **Inchisoarea Doftana**, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, a luat legătura cu organizația locală a P.C.R. din București. Potrivit tradiției, a înfăptuit în detaliu situația deținuților politici de la **Doftana**, după care a căutat să fie încredințat sarcinilor de conducere în cadrul de partid. Aprecîndu-i capacitatea organizatorică, prestigiul de care se bucura în rîndurile muncitorimii bucureștene, ca urmare a activității sale revoluționare, curajului și fermietății manifestate în confruntările cu aparatul de stat represiv, conducerea **Partidului Comunist Român** i-a încredințat sarcinile de mare responsabilitate politică în două principale direcții: activitate în breșele profesionale muncitorești

și în organizația revoluționară de tineret. Aceste sarcini se întreprindeau și se înscrisu cu o însemnătate deosebită în contextul eforturilor pe care le făcea în acea perioadă partidul comunist pentru înfăptuirea unității de acțiune a clasei muncitoare, a tuturor forțelor sociale democratice și progresiste împotriva pericolului fascist și revizionist, pentru apărarea independenței și suveranității naționale, a integrității teritoriale a patriei. Într-adevăr, realizarea unității muncitorești de acțiune, între comunisti, socialiști și sociali democrați, a **Frontului popular antifascist**, precum și înfăptuirea **Uniunii Tineretului Comunist** vor constitui principalele preocupări pe care documentele vremii le relevă în contextul activității revoluționare desfășurate de militantul comunist **Nicolae Ceaușescu** în perioada care a urmat.

Orientarea partinică și patriotică pe care comunistii au reușit să o imprime activității breșelor profesionale și-a găsit o strălucită concretizare în manifestările revoluționare antifasciste și antirăzboinică ale clasei muncitoare din România de la 1 Mai 1939.

Tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, tovarășa **Elena Ceaușescu** (Petrescu), și-au adus contribuția decisivă la desfășurarea intrinseci de masă organizate în sălile „**Aro**”, „**Tomis**”, „**Eintracht**” intruniri care au relevat atitudinea intransigentă cu care se afirma poporul român față de asensuarea pericolului fascist și de război, hotărîrea sa de a da consistență chemărilor partidului comunist la lupta pentru apărarea cu orice preț a libertății, integrității teritoriale și a independenței naționale a patriei amenințate de nazisti și de partenerii lor revizionisti.

Manifestîndu-se în sens activ multilateral și în domeniile cele mai importante, după desfășurarea de P.C.R. în acești ani împotriva pericolului fascist și revizionist, activitatea militanților comunisti **Nicolae Ceaușescu** nu putea să scape în mod obiectiv pentru multă vreme „vigilenței” aparatului represiv de stat, alertat mai ales de rolul însemnat pe care partidul i-l acordase în procesul de reorganizare a **Uniunii Tineretului Comunist**. Ca urmare, este urmărit și arestat în ziua de 27 mai 1939, din ordinul Prefecturii de poliție din București. Este „cerceat” din nou în stilul specific și tradițional al organelor de anchetă din România burgheză.

„**În timpul cercetărilor, cu toate caznete sălbătice și torturile fizice la care a fost supus, s-a purtat ca un erou demn al clasei muncitoare, ca un adevărat luptător comunist**”, se consemnează în această privință într-o informație documentară memorialistă. Autoritățile represive ceaușesc, pe moment, nu înțeleg nimic și, ca urmare, este eliberat. Cu toate acestea, în concepția retrogradă și reacționară a conducătorilor aparatului represiv, comunistul **Nicolae Ceaușescu** era însă, din nou, „periculos” pentru siguranța statului burghez. Organele de poliție primese dispoziții să-l aresteze și să-l înmînteze **Tribunalului Militar al Corpului II Armată**, spre a fi judecat sub culpa de „agitator comunist”.

Va intra din nou într-o perioadă de a-dincă conspirativitate, îndeplinind sarcinile încredințate de partid și promovînd cu aceeași ferocitate de sine și abnegație revoluționară în București și în numeroase alte localități din țară, linia politică a partidului comunist. Intre timp însă **Tribunalul Militar al Corpului II Armată** din București îl condamnă în contumacie, prin sentința nr. 2698 din 22 august 1939, la o pedoasă grea: 3 ani de închisoare, 3 ani de interdicție, 20.000 de lei amendă și alți 5.000 de lei cheltuieli de judecată.

PREGĂTIND EPOPEEA ELIBERĂRII

„**Lucrînd împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu mi-am dat seama, că este un tovarăș de o valoare deosebită...**”

Avea ceva mai bine de 22 de ani, în august 1940 cînd era întemnițat la **Jilava**. Era foarte tânăr încă, dar avea avantajul de a beneficia de o experiență bogată în activitate conspirativă în rîndurile partidului comunist, de experiența anchetelor, a anilor de luptă pentru regim politic, petrecuți între zidurile reci ale închisorii **Doftana**. Iată de ce nici cele 18 luni petrecute în celele subterane, vesnic umede și igrasioase ale **Jilavei** (1 august 1940—29 februarie 1942), nu vor reuși să-l demoralizeze, adăugînd, dimpotrivă, un sens acestei experiențe de viață revoluționară cu sensurile majore ale deplinei maturități. Mai mult poate dect **Doftana** vremuriilor lui **Eugen Săvineanu**, **Jilava** acestor ani simboliza teroarea dar și admirația nemărginită și sentimente de dragoste și solidaritate din partea întregului popor pentru fiii săi cei mai buni, purtători de flamuri ai timpurilor noi. În rîndurile acestora, ale deținuților politici comunisti și antifascisti întemnițați în forturile **Jilavei**, numele comunistului **Nicolae Ceaușescu** semnifică din nou, ca și în cazul **Doftanei**, curajul neprețuit, maturitatea politică și capacitatea organizatorică, înalte calități politico-organizatorice ce au permis colectivului să reziste și să se salveze în împrejurări dintre cele mai dramatice. „**Ne-am reînălțat în anul 1941, în închisoarea de la Jilava, unde fusese adus împreună cu un mare grup de comunisti — scria unul dintre militanții comunisti care l-au cunoscut atunci. L-am văzut cu ale cuvinte, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu în zilele și nopțile teribile ale dictaturii antoninescine, cînd fiecare dintre noi sînt să se sîrșească de la o oră la alta în fața platonului de execuție sau în camerele de tortură ale Siguranței. Dar chiar și în asemenea împrejurări dramatice, marele bărbat al României a dovedit aceeași țarie de caracter. Aceasi cănetate extraordinară de organizare și înbărbătare a tovarășilor...**”

Legăturile conspirative trainice realizate sub conducerea tovarășului **Nicolae Ceaușescu** de colectivul deținuților politici revoluționari întemnițați la **Jilava** cu mișcarea antifascistă din afară au determinat organele represive să adopte măsuri de prevedere. Ca urmare, comunistul **Nicolae Ceaușescu** va fi transferat la **Inchisoarea din Caransebeș**, în februarie 1942.

Alături de alți militanți comunisti și antifascisti care cunoscuseră ororile **Doftanei** și ale altor închisori, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** **Olimpiu Măteșescu**

Continuare în pag. a 6-a

23 August

Această zi a victoriei

dă-mi privirile steagurilor din inima lui August adă-mi cu aripi de șoim libertatea din viitor adu-mi istoria marmore și-a dragostei nemuritoare...

Eroilor sărbătorii

cit de înalt, atât de adâncă lumina - un arbore; coroana lui august e cerul am cules poame dulci - de ferice și flăcăr...

Ion Vergu Dumitrescu

Iubire țării

S-a rupt o ceată, iubire, Pământul se întoarce în cîntec. Seve e sunet, Iubirea e plină, Noi înalță...

In Ţara Viselor se intră cu Libertatea Pe umeri.

Mihail I. Vlad

Partidul meu eroic

Pe chipul luminat de-ata primăvară Au înflorit pe ramuri cîreșii bucuriei Partidul meu iubit e un cînt mînat de țară Partidul meu eroic e zidul vîșniei...

O zămislire de fapt și etern cuvint Rodeste-n țara sîntă a visurilor mele Partidul meu iubit e roditor pămînt Partidul meu eroic e aurul din stele

Chiriac Samoilă

Eroilor

Pămîntule - Văzutele te-au privit cu trupul și părul le-au luminat noaptea, doar ochii, rădăcini de mire, lumină nașterea...

George Coroba

Noaptea albă

În ultimă vreme n-am știut de ce maistrul Toderici ținea așa mult la mine. Mă iubea ca un tată. Poate undeva vedea că nu trag chiuțul și mă înham serios la treabă, respect ordinul șefilor, mă țin de program și nu mă întorc de la biră pe șapte cărări...

Învelite în marțipanuri care fac somnul dulce sau după-amiezi de vară cu ploaie scurte și rece pezi ce fac totul să fremete, cîntec, zăpăci ca să fi băut zece cafele tari și să fi privit mereu în oglinda unei ape limpeze, bașca sunetele de picuțiale ale păsărilor. Noaptea respira egal și profund ca un animal sătul, se-azeuau parcă filtrate prin scaturii dense de frunze susurul izvoarelor ce coborau de pe virful Poarta Curată...

Gheorghe Jurcă

Am pierdut deja o cursă... Era prima femeie sofer pe care o văzusem vreodată pe un șantier. Pe taximetre mai treacă meargă, dar aici și încă pe o namilă ca asta, ba l înainte de a mă apuca de treabă, am stat și m-am minunat cum puteau aceste două brațe frave, albe ca neaua să stăpînească ditamai un dinozaur pe pneurii. Mi-au trebuit doar câteva minute ca să-i înlătur defectivitatea. Am coborît împreună. Scruța drumul abrupt, plin de hîrtoape atent, ca o felină. Rotea volanului cu eleganța cu care ai fi cîntat la pian sau ai fi desenat pe o coală de hîrtie un cap de felț cu codițe. Abia ajungea cu piciorul la pedala de accelerație. A trebuit să-i reglez pe loc bancheta. Mi-a multumit plină de sfială. Mai în glumă, mai în serios, ne-am tachinat și am botezat-o Furnicuța. După amiază m-a invitat la film la Durna. A plătit ea biletul, savarina și limonada de visine la cofetărie. Avea, se lăuda, bani mai mulți decît mine. Cîștigase luna trecută șase mii, o înrețuse doar un singur bărbat. Am încercat să ne vedem zilnic și cînd trecea pe lângă atelier unde lucram claxonau dar dacă mă înimeam să flu pe afară, îmi trimitea bezele. După o lună am stabilit să facem o excursie la Valea cu pesti, ne-am dat și locul întîlnirii: Stînca lui Ionele. Nu vindusem încă tărăboanța aia veche pe care o cumpărasem mai pe degeaba de la Toderici. Nu prea speram să vină. Dar a venit. Era atît de veselă, avea ochii rupți parcă din puritatea zorilor ce urmau să explozeze peste munte. S-a așezat în spatele meu și-am plecat. Urcam cocoșii unui deal stîncos, preocupat să ocolesc pîntecii pietrelor cînd am simțit dorința de-a o căuta în spațiul știut, de-a-i mîngia brațele, pieptul, obrajii. Am tresărit ca ars. Mi-între mele nu întîlniri nimic, parcă ar fi scos brațele pe gaura unei ferestre. Am crezut că făcuse vreo șofie, se îndepărtase de mine sau pur și simplu nu se urcase. Oprese globa și mă uită, o gură neagră de întuneric. Nu se făcuse încă bine ziua. O strig cuprins de-o spaimă atroce. Mă scaldau cele mai negre gânduri, poate o pierdusem în vreo văgăună. Nu se poate, îmi ziceam. Îmi simțeam doar brațele fierbinți în jurul meu. Am strigat-o și pîntecul vîntului ca o casă pustie. Am început să-o caut, să tip, să urlu, să mă rog de ea să apară. S-a jucat cu nervii mei într-un fel crud, așa putea spune. Era în virful unei stînci subțiri și înalte. Striga de-acolo „Olleritii!” Am rugat-o să coboare. Mă lăsa cu spaimă cînd am descoperit că sub stîncă se căscă o prăpastie uriașă. Am dat să fug și s-o cobor de-acolo dar suraui mi zădărnicea mersul. Am căzut de eteava ori pe brînci, sîngerind-mi palmele. Discul soarelui se înălțase acum și spînzura deasupra stîncii, făcînd să tremure aburul văilor. Secunde se scurgeau grele, apăsătoare. În sfîrșit a pus capăt jocului ei stupid și s-a întors lângă mine. Am închis instinctiv ochii și am simțit atingerea catifelată a pleoapelor ei, cînd l-am deschis aveam în fața mea o altă ființă, cu niște ochi mari, fierbinți, cu un păr de aur și pielea arămie. Nu, nu era ea, ci o nălucă. Speriat am alergat la prima rădăcină de carpen și am încercat din răspîrituri să-l smulg din pămînt. Îmi pierdusem minte. M-am ales cu niște rîni de toată frumusețea. Palmele îmi...

Grafică de Șerban Rusu Arbore

plastică p

Grafica și literatura

Muzeul literaturii române are intenția foarte vădită să pună în valoare în viitorul ani, prin expoziții tematice, modul cum au cooperat scriitorii și artiștii plastici în paginile ziarelor și revistelor și chiar ale cărților. Începutul a și fost făcut, printr-o succintă dar destul de ilustrativă expoziție dedicată graficii militante. Expoziția propune o incursiune paralelă în istoria artei grafice și a literaturii. Sint expuse numere din revistele Viitorul social din 1907, sau din Cronica (1915) aflată sub direcția lui Argeșei, unde a colaborat ca grafician Sîrato. Polemica antidemagogică, suferințele războiului - iată unele din temele preferate ale marelui pictor căruia nu i-a lipsit în grafică incisivitatea caracteristică polemistului. Nu lipsesc nici numere din Cuvîntul liber (ediția 1919-1929 și următoarele), în paginile cărora întîlnim scrierile caricaturii ale lui Aurel Dragoș, Tonitza, Jiquidi ș.a.

Cîteva expozate din versiunea cotidiană a „Cuvîntului liber” din anul '30 ne dau măsura vîrtejului polemicii antifasciste (vezi desenele lui Vasile Dobrian) în care se angajase ziarul condus de Teodorescu Braniște și grupînd unele dintre cele mai inteligente condeie tinere ale vremii. Nu lipsesc nici Bluze albastre sau Facla, reprezentate cu unele numere din 1933. Tema expoziției era desigur mult prea largă pentru a permite organizatorilor să insiste asupra unor perioade. Problema graficii de presă a fost tratată în două răzoaie ar merita o tratare separată, cu atît mai mult cu cît materialul este bogat și în oarecare măsură deja studiat. Faptul că el a intrat și în atenția istoricilor literari este un semn pozitiv de depășire a frontierelor disciplinei. Din foarte vasta activitate a graficienilor noștri din ultimele decenii, organizatorii au ales doar cîte-

va exemple. Sint expuse suite de desene de Marcel Chirnoagă care nu mai au nevoie de nici un comentariu. Ilustrațiile Ligiei Macovei la Poezii-le lui Argeșei (Ed. Minerva, 1970), ale lui Val Munteanu la Aron Cotruș, Horea (Ed. Ion Creangă, 1984), ale lui Mircea Dumitrescu la Zaharia Stancu, Său alții, Darie (Ed. I. Creangă) sau alături de ilustrațiile Floricăi Cordescu la volume semnate de Eugen Jebeleanu și Victor Eftimiu sau de desenele splendide ale lui Sorin Dumitrescu pentru Operele imperfecte ale lui Nichita Stănescu. Cîlciri interesante - devenite acum repere pentru istoria graficii de carte postbelice - expun Bogdan Stih, Constantin Baciu, Mircea Dumitrescu. Cu tot aerul ei aparent eterogen, expoziția de la Muzeul literaturii reușește să dea o imagine asupra unui anume mod de cooperare între artiștii plastici și literari în scopul punerii în valoare și promovării unor idealuri umane și artistice generoase. Din experiența propusă de Dana Paltes și Rodica Marian vor beneficia probabil organizatorii viitoarelor manifestări.

Grigore Arbore

muzică m

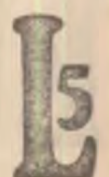
Temeliile muzicii românești

Pe cît de complexă este muzica românească în diversitatea ei de genuri și cristalizări stilistice, pe atît de spectaculoasă este influența culturii muzicale românești în anul Eliberării, în anii construcției noii orîndiri. Important de amintit aici este faptul că, dincolo de a fi o construcție incompletă (și imperfectă), muzica noastră contemporană, ale cărei trăsături fundamentale au fost așezate în anii următori Eliberării și, cu precădere, în ultimele peste două decenii scurse de la memoria lui IX-lea Congres al Partidului comunist Român, este un edificiu complex, organic, în care pîcîțile alcătuitoare - compoziția, muzicologia, știința interpretării, învățămîntul muzical, complexul sistem de instituții muzicale de spectacol, redacțiile de profil ale radioului și televiziunii, presa muzicală etc. - sint reprezentate în funcție de importanța lor diversă (prin forța impregnării lor, inegală, deosebire asupra căreia vom încerca să insistăm în continuare reliefîndu-i specificitatea care se modelează nu prin parțială lipsă de interes, ci datorită locului distinct ocupat în „curgerea” muzicii de cea care o scriu și interpretează spre cîntec alcătuit marele public).

Foarte numeroase au fost articolele din presă și emisiunile de radio și televiziune subliniînd, la momentul potrivit, succesele naționale și internaționale ale artei interpretative românești. Nume deja celebre evoluează pe cele mai importante scene ale țării și lumii muzicale, în timp ce noi nume tinere încep deja să capete înduscutabilită anvergură. Avînd în vedere faptul că, în linii mari, evoluția artei interpretative s-a bucurat de o paralelă subliniere a fructuoaselor sale rezultate, ne vom îndrepta privirile asupra unor dobîndiri ale artei compoziționice gîndindu-se că, pentru orice cultură muzicală matură, nivelul de complexitate de desvîrșire profesională, de originalitate al gîndirii transpuse în portative muzicale, nivel reprezentat așadar de arta compozițională, este, la urma urmei, un veritabil barometru al progresului unei arte muzicale naționale luate în întregul ei. Cu alte cuvînte, o artă compozițională avansată determină negresit o artă muzicală avansată; în urma activității creatorilor de muzică vine munca muzicologilor, de laborioasă defrișare, a interpretorilor, de valorificare scenică și publică a roadelor unei gîndiri artistice originale.

Mai mult decît oricare altă cultură muzicală națională, compoziția românească a fost ireversibil marcată de influența hotărîtoare a doi factori istorici și culturali: primul este inepuizabilul tezaur reprezentat de folclorul românesc în timp ce al doilea este creația enesciană, constituită o prelucrare cultă, profund originală, de un profesionalism desvîrșit, a sugestiilor aceluiași bogat tezaur, tornate în tipare compoziționice peînstrîmîndu-se de esența melodică a folclorului național. Chiar dacă astăzi, la o privire superficială, s-ar putea risca afirmația că nu există trăsături de unire între variatele orientări stilistice îmbrățișate de creatorii români, la o privire mai atentă se poate observa o simțită atenție la stilurile efective diferite și datorate diversității de înfățișare explorării și exploatrii unor filioane specifice, toate fiind însă bine reprezentate în creația enesciană și, mai departe, în variatetaea inestimabilă a folclorului nostru. Bineînțeles, procesul este deosebit de complex și, în decursul celor peste patru decenii de hotărîtor avînt al compoziției românești după Eliberarea, valorificarea unor idei străine copleșul ideatic al catalogului creației enesciene sau folclorului românesc avea să se reflecte corepunzător în pagini importante. Acestea s-au îmbinat însă armonios cu tendința majoră a muzicii noastre, ducînd la pagini interesante care, în cele mai izbutite creații, nu trădează un caracter hibrid, ele fiind rezultatul clar al unor sinteze organice, al unor decantări creatoare.

Viorel Crețu

POSTA REDACTIEI de Ion Gheorghe

MATEESCUL ECAT: Din Perla: „Cind zi si noapte se saruta / Tu prins-ai geana ce cazu / Si din a lor dragoste muta / O stralucire se nascu. / Din truda marilor resorturi / O mica perla rasari / Rasplata pinelor eforturi / Trairilor de zi cu zi. / Insa nu cine stie si cit, cit si ce.

POMILIU GILMEANU: Am auzit, cunoastem, cum nu?

Insa „viata fascinant-a a cuvintului“ nu pot zice multi ca ar cunoaste-o. Mama, fara prima strofa: „Intrebator ma cau peste zane, / Ma crezi plecat la lemne prin paduri / Ca am urcat la munte cu moare / Sau dorm in clai de fin la curaturii. / Ma crezi in sat la vreo codan-n poarta / Sau e-am ramas cu cal la izlaz. / Sa rascoses cartofii copii pe vatra / Cu alti flacazi sub cerul de topaz. / Dar eu impart cu tine-alceca somnul / Acestui drum necunoscut prin paduri. / Si m-oi intoarce-acasa ca tot omul / Sa-mi dai in mana stropi de struguri coptii. / Cu cele mai bune ginduri, raminem al dv.

DAN MOISA: Cam regres: „Mai demult imi vorbeai cu majuscule / Zgrindindu-ti buzele / De perechi cutii postale. / Eu iti citeam Singurata / Azi / ctiesc hirtii / alb-e. / Ne vom privi, dar nu prea mult; / „Gurile noastre / Se privesc; asemenea unor / Aerporturi. (...) In univers / Zidit / Ne vor privi: strivindu-ne / Avioanele.

CRISTINA RIENA: N-aveți decit să duceți mina spre bibliotecă, să ne citiți și lăsați-vă de „chestii“ puerile. Doar acest Sfirșit de toamnă. „E un sfirșit de toamnă trist și lenes parca / noiembrie se derulează pe al său vechnic ton / Dunărea curge cenusiu cu cerul / o vrabie plimbă pe umărul unui copac / imi spală minile în beții frunzelor moarte / ramuri de plopi se ascund între gene / mă plimb prin cimitir / și dăruiesc fiecarei mormint un suflut de floare ucisă. / Un fel de traducere a prima mină.

VERONA GODEANU: Amintind de Dezas, însă nimic mai mult... „Vint / puf de păpădi / din câte balente / vaiață.“

DRAGOS ANCA: Dragă năvălito: „Sint parfumiuri multe tare / ce spre cer zorește / de liliac, de pomi în floare / ce vrăji tănuiesc. / Să le vedem, și le-om afla.

T. I. R.: Dar nu: Transportul Internațional Ruiter. Ca un orfan: „Si scrie-s mai lungi, /

privesc stele / femeii incendiarie nestine prea curind / așteptate-n poarta fiecei-ăru gînd / imi laudă ochii cind trec pe lingă ele / cum le-as păzi în turme cu o flintă / și le-as mina din urmă cu un bici de flor / eu, cel mai des în-ținându-mă nepăsarea lor / sulite cu o spei, și încerc să mintă. Copileșt de femei, cum ziceti, căutați proverbul cu turma de iepuri. Și mai scrieți-ne și nouă.

ALEXANDRU SCODRANU: La Perdeaua cu dantele albă această bagatelă: „Stor dantelet de degete flamande / Înarmurim la geamuri — / Galateș / De ce nu m-i-a fost dat măcar un an de / Orbire lingă Calca la lacteș.“

CONSTANTIN TIGANELE: Prea de tot nimic.

AURELIA BRUMĂ: Două Acum zeli: „Noaptea e o bestie / bărbaii de trestie / zimbii cu setea femeii / Acum cobor / acum zeli / Din cuvintele lor / dau pinteni scintei / acum sub copite-i amor“. Aer pur: „Între mine și tine / Zid de aer pur / bați în el / și strigi la mine / cad zorile prin jur / si-mi faci soare c-un inel“. A doua însă are vuleit, prima fiind cam fără miez și dinco.

DUCAN RĂZVAN: Mai dați lăstari, dacă tot aveți aceste Rădăcini: „La valizele de dulap / ușă / scutură-le de gări / pune-le pe dulap /... / tu, pasăre, mereu alină pasăre.“

FLORIN ZAMFIRESCU: Din Valea Acor, am citit la Antologie capitolele Opt, Sase, Cinci, Patru, Unu și Sfirșire. Insa Triologul Iubirii doar aici: „Iată cum vedem toată — căderea / cetății la întiul semn de moarte / piatra din turmul cetății era / la fel cum piatra din temelie / focul viii alerga dinspre / întia zidire de viață către / desăvirșirea tăcerii și iată cum / timpul birui acest / făcăs de viață / vensica odihnă a părintilor / era tulburată / ostensia brațelor asupra / pământului era tulburată / iar o voce de spaimă rostea: / pleacă străine, aleargă / spre o cetate de scăpare“. Și aici: „Stau înaintea trupului tău, femeie / ca nimeni din cei care stau în fața umbrelor tale / și iată, măturca limpede a /cugetului meu afiă marea ta / bunătăte și iată, iubirea mea / ultimă cetate de scăpare / se înalță din cenușa caldă.“

FLORESCU I. DUMITRU: Pe un album: „Te cîntă florile pe cale / Iubire nume drag și

sfinț / Și-n fața frumuseții tale / Eu mă înclin puț la pământ“. Cătălate, nici de album, nici de gazeta de perete.

IOSIF BEKARU: Flamingo, pasărea dv, rău: „Mă umbli / Sevele neliniști, de veac / Mă umbli / Cum mă umbră / Gindul că mă-nearc / Cu umbră, / Dar de-o fi inec / Pe lumea mea / Priviții mă trec / De ea / Ca pasărea. / Din glod sărare.“

ION CARSTINA: „Dragostea-i fieceora cere / Poartă zale nevăzute / Ce greu pot fi străbătute / De săgeta cea mai tare / Multi acestei dulci redate / I-au plătit tribut prea mare / Dragostea-i fieceora cere / Poartă zale nevăzute / Ca să-nvingi să ai cu sote / Suflut, inimă umplute / Să topească-zale / Pune / Prin care să se strecoare / Suflul nobiliei fieceora. Insa dragostea și fieceora dintii să vă fie Gramatica Limbii Române, că ne supărăm de tot.

CIUC TUDOR: Dulceiure din Auzi, se-nșină ploaia „Auzi, se-nșină ploaia / Dar simt cum în cuvinte / Mă-nșimăpina iubire cu gionte de argint / Cu-o mină azi mă bucuri, cu alta tu m-ai vinde / pe izere albastre, ori miori de hyacinth / Si-ai vrea să nîng-n lună, să fie iarăși iarnă / Să te visez — acum să-ți mai promit / Dar înfloresc miez alii și-n noaptea asta doamnă / Prinseșe se fură pe cai de imblinzi“. Insa de-o dulceț de posiră. Mai sănătoasă, de adevărată ce-i, aceasta: „Pleacam cu tata peste deal să prindem pasări / In fiecare dimineață eu căram colivile / In care mai neiochii nu punem nimic / Vascoale vintul zăpă subitne / Printre măceși / Dar lupi, dar lupi / întrebam / Dacă se zărește ei pe nesfirșite întinere? / Si aduldmeam cerul ceterierit de ulii / In timp ce tata presărea pe cimpu sterp / Săcietii și cele citeva colivii / Cu sticleții și pertruși / Ademenind cu cîntecul lor alte pasări / Mă întrebam: «oare nu-i trist / Pasărea să fie doar cîntecul imaginari / Ca o / fîfîre de aripe? — Seara ne întorceam cu colivile pe noi / Ascultînd în tăcere / Doar cîntecul inchipulterii pasări / Închise în ele. Mai dați pe la noi.

ANA MARIA CRISAN: Starea purificatoare: „In dimineața aceasta / refuz / paharul de arie — mi tie loc de oglîndă / in fiecare dimineață / cînd mă purific / mă hrănesc / cu propria-mi imagine tomol trecut prin mine / refuz / tava din metal lustruit drept și fără nici o pată / ca a doua oglîndă / sustinînd paharul purificat /... / refuz / ori imagine despre mine / refuz / chiar și dimineața asta car / ca-n fiecare dimineață / se privește-n mine ca-ntr-o oglîndă / hrăniindu-se cu propria imagine / purificată de mine / in fiecare dimineață / refuz“. Cele trei vignete le-am trece secretarului nostru tehnic, poate le presară prin revistă.

FLORIN ZAMFIRESCU „Valea Acor“

OPT
Și am plins mult pentru că am văzut cartea vieții și a morții
pe cecelul dîntoldeacuna și

se imbulzeau să rupă
fiecea voia să fie
destul de puternic
și-a poartă smulge cu dinții
legăturile tari, inscripțiile

de piatră
gravate cu semne și semne.
Îndată s-a ales dintre cei
mulți
copilul cu zimbetul
puternic
s-a apropiat de cartea a

inșcripțiile de parca
era sinul mamei apoi a rupt
cu dinții iniția pectee.

ȘASE
Apoi au venit ceilalți
la cartea vieții și a morții,
stelele au căzut din cer
și vîntul a-ncepul să vuiscă
să tulbure somnul vieții și al

inșcripțiile
Si am văzut cum s-au ales
dintre cei mulți
acei ce își măturisearu
ca sint alții
frunta lor era stăpînă
de o cifră scrisă piñ în

memoria
lor sase — de trei ori sase —
cîntau arătîndu-și
unul altuia pumnalele.

CINCI
Și lată al treilea pectee
s-a dat la o parte — am

văzut
o scriere pe o lăspede:
Nu te va mai fi foame nu te
va mai fi sete / nu-va mai
dोगी

pe dîmăntu s-a unit
cu focul din afară
și zăpezile au murit.

UNU
Și am văzut o femeie
cum plănuie să-și nască iul.
Pentru că nu era un loc
ori o iesle amiroșind
precum iarbă peospăță
și-au dat femeii două aripi
să zboare cu ele și
am văzut cum femeia a

născut
un-fu cu aripi — îndată
copilul
s-a depărțat de trupul
vlaguit
și a-ncepul să strige
Eli, Eli, lama sabahani.
Și am văzut pe Fiul
Omului rănit de moarte cum
nu putea să morară —
fiecea a sa rană avea
pregătita a sa vindecare
și am văzut pe o lăspede
inșris: Ferice de acum
încolo de cei morți —
apoi a puzat estatea Sodomei.
Am auzit tînguire de

foamele
și acel ce își spuncea aleșii
avînd semnul pe mină, pe
— frunte —
primeau răsplata lor — piine
și se bucurau pentru viața lor

SIFRȘIRE
Apoi am văzut un cal alb
singur
pe el călare un copil
mîna lui cu cinci degete
ducea o piatră

cu piatra gîndea cum să
lovească.
Porțile au rămas deschise
zina nu mai încăpea
in noaptea — Cetății
adăpostea ultimul pom
și roadele ce nu vor veni
riul vieții curgea otrăvit.
Și o voce-mi-a spus:
S-a isprăvit. Eu sint
Alfa și Omega, începutul
și sifrișitul.

CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ (LXVI)

Comori mai de preț ca aurul (1)

emioase sint, uneori, lețiile progresu-ului. Un savant străin, participant la un simpozion pe teme de vitologie, imi spunea că foarte mulți copii ai marilor orase n-au văzut un cal sau o pasăre domestică decit la televizor. Urbanizarea galeopantă face unora ca viața și obiecte extrem de obișnuite odinioară să pară astăzi exotice, sau venite de pe planetele din altă galaxie. În beția frunzelor moarte / ramuri de plopi se ascund între gene / mă plimb prin cimitir / și dăruiesc fiecarei mormint un suflut de floare ucisă. / Un fel de traducere a prima mină.

VERONA GODEANU: Amintind de Dezas, însă nimic mai mult... „Vint / puf de păpădi / din câte balente / vaiață.“

DRAGOS ANCA: Dragă năvălito: „Sint parfumiuri multe tare / ce spre cer zorește / de liliac, de pomi în floare / ce vrăji tănuiesc. / Să le vedem, și le-om afla.

T. I. R.: Dar nu: Transportul Internațional Ruiter. Ca un orfan: „Si scrie-s mai lungi, /

dar contemporană cu pacea de la Westfalia, care marca sfirșitul războiului de 30 de ani, dar și cu Cronwell, Spinoza, Velasquez... Timp de trei secole, în ce s-au născut și au murit zeci de oameni, și cite ar mai putea povesti peretii săi de birne (din „inimă de stejar“) cite au mai văzut ochii ferestrelor sale, cite lăzuri de fum s-au mai ridicat iarba pe horn și ce potop de zori s-a mai trădat pe cer în zilele de noapte... O altă siluetă care impune respect este și aceea a Bisericii din Dragomirești (jud. Maramureș) pe al cărei fronton se află cioplit anul de construcție: 1722. Ea este construită în întregime din birne de lemn, așezate în cumuli orizontale și imbinete după o înțensă tehnică populară, numită „coadă de rîndunică“. Deasupra pronosulului se ridică turia cu foisor, înaltă de 18 metri. Se mai remarcă, de asemenea, scara spre clopotniță, tăiată dintr-un singur trunchi de brad, ca și picturile originale reprezentînd alegori și motive zoomorfe. Ansamblul maramureșean este întregit de către prezența, în imediați vecinătate a bisericii, a unei case construite în 1775, provenind din comuna Berbesti. La impodibirea interiorului contribuie numeroase ceret specificite zoomorfe, precum covoara și cite țesături de silk bumbac, ca și un număr apreciabil de bîde, cance și icioane pe sticlă. Un veritabil palat țărănesc este gospodăria din satul Ghojdu Mic (jud. Buzău) înghetată la începutul anilor 1700. Casa are două nivele: cel interior, din piatră, cuprinde

cămara și pivnița, iar cel superior, din lemn, are o tindă, două camere și un foisor cu balustradă, acest ultim reper avînd grinzele frumos trafoate în profiluri curbate. Acoperișul este din sticlă bătută în „solzi de pește“. Din rîndul instalațiilor de tehnica populară, alegem, la întimplare, o unitate complexă pentru obținerea uleiului alimentar din semințe de dovleac și de floarea soarelui (construită în 1744 și compusă dintr-o pușă și un teacă, ambele provenind din zona Sibiu) precum și steamul pentru sfărîmarea minereului aurifer, din Bucium-Poieni (jud. Alba), datat 1926. Această miniaturală hartă a vechii Români rurale mai este imbogățită și de alte edificii rare, pe care le vom enumera în ordinea cronologică a construcției: Bisericele de la Turea (jud. Cluj, 1750) și Rapiciumi (jud. Neamț, 1773), gospodăriile de la Surdești (jud. Maramureș, sec. XVIII) și Cherelș Jud. Arad, sec. XVIII), casele de la Curtisoara (jud. Gorj, 1800), Măldărești (jud. Vilcea, 1812), Sălcuța de Jos (jud. Alba, 1815), Sirbova (jud. Timiș, 1816), casele române moderne în limba română; nu este doar unicul echivalent românesc al celor citorva romane, în multe volume, încercate pe plan european de un Romain Rolland, Roger Martin du Gard sau Jules Romains. Acest roman este, mai presus de toate, epopeea naturii române moderne înțelesă și evocată de un om care și-a dimensiunile sufletului, privirea și — accepte-mi-se formula ca un pariu al meu cu judecata viitorului! — geniul în uriasă epocă a celor 21 de ani ai istoriei noastre contemporane. E un om care a pornit să cerceteze trecutul din prezent și să înțeleagă prezentul prin trecut. Uneori să ne vorbesc de pe amîndouă deodată, într-un limbaj care vizează ceea ce el a numit „deplasarea dialectică a permanentelor“. Modul acesta de a pătrunde în trecut prin ceea ce din acest trecut trăiește sau retrăiește în prezent este al lui Nicolae Iorga. El l-a teoretizat, în nenumărate ocazii, după cum tot el a spus că existenta și experiența contemporană a istoricului îi oferă cheia înțelegerii trecutului uneori mai mult decit izvoarele și documentele. Astfel, deși nu nimeni nu a mai trăit un prezent care să permită revelații înțelegerii întregului trecut. Ca un telescop uriaș ce cheamă din adîncurile fără fund ale cosmosului stele nevăzute, nebănuite, galaxii întregi, stele cristalin constiințe și spiritalități din trecut, încheag și glet al epocelor celor 21 de ani ai contemporaneității, ne-a permis redescoperirea întregului trecut într-o lumină nouă, în dimensiuni noi, ne-a făcut să înțelegem ceea ce nici cei mai mari dîntre cei mari n-au putut înțelegi, fiindcă el nu a trăit ce a trăit noi. Este, se spune, această uriasă încoardă, din care urcă spre culmi, de aproape un deceniu, o creație literară tot atât de indispensabilă unei vitorite „geografii“ a literaturii române pe cît sint Carpații, Oltul sau Dunărea definiri pămîntului românesc.

Dacă vom începe să înțelegem, sine ira et studio, bilanțul vultului sufletesc, nu pe care l-a deschis Congresul al IX-lea al Partidului comunist de azi, nimic nu va putea trece, în domeniul prozei istorice, înaintea acestei grandioase epocii naționale, care nu-și are decit două echivalente în trecut: Serbsoarea III a lui Eminescu și „Frații Jderi“ ai lui Sadoveanu. Adică momentul Mireea cel Mare și momentul Stetan cel Mare. Paul Anghel a creat momentul colectiv, homeric, al unei Mari Națiuni, confruntată în decurs de un an și ceva cu condiția ei istorică de totdeauna, și a cărui izbîndă finală prefigurînd-o pe a noastră, o pregătește.

Cutremurul, care a apărut nu demult și a avut o primire deosebit de prompță din partea publicității, este în opinia mea, cel mai bun volum ce sperăm să nu întîzim momentul culminant din lupta poporului român spre a-și păstra sansa istorică de popor liber, stăpîn pe viitorul său, în fața unei confruntări cu mult mai dificile decit aceea ce abia se încheie sub zidurile Plevnei. Este confruntarea cu o înțelegă lume, care începe a se configura tomol atînci, pe rînele Imperiului otoman prăbușit de cutremurul războiului (parcă simbolizat de zblucimul seismic propriu-zis, coincident cu capitularea armatei otomane). O lume care avea să nască, în scurt interval, două configurații mondiale și condiția „apocaliptică“ a cursei nălmîrților, a balamsării peste abis.

Atunci, în 1877-1878 un cosman al istoriei universale, care durase cinci secole, lna sifrișit. Dar în același moment, începea un altul, față de care primul avea să devină un vis idilic. Iar România se dovedeau din nou, ca și pe vremea lui Mireea cel Mare, printre cel dintii în stare a-ți ține pînea.

Este meritul lui Paul Anghel, nu doar ca literat, ci și ca istoric specializat în această epocă, de a fi demonstrat că ce s-a împlinit în 1877-1878 nu este un episod marginal al istoriei europene, în care românii au jucat un

Al optulea cînt al epopeii independenței

Urmare din pag. 1

Homer nu și-a propus, dar a reușit să reveleze o întreaga lume, o întreagă societate, surprinsă în reflectorul unei situații limită: războiul troian. Vorbim de aceea de „Grecia homerica“, de „lumea homerica“, studiată ca un univers de sine stătător. Paul Anghel și-a propus, și urmărește cu un sfert de o amputare și o tenacitate negălate de nici un alt literat român, să creeze prin roman, acest „echivalent modern al epopeii antice“, o „lume românească“ și epopeea ei care este războiul pentru Independență. Războiul nu a durat decit un an și ceva, spre deosebire de cel troian, dar în limitele acestui an romanticul reușește să descifreze condiția istorică a unei nații și faciunea unei societăți întregi, explorată în toate direcțiile, pe toate straturile sociale. Spre deosebire de romanele care urmăresc, de-a lungul multor volume, destinul unui individ, al unei familii pe cîteva generații, sau al citorva familii confruntate cu starea de „război și pace“, Paul Anghel urmărește „homerice“ destinele unei societăți, unui popor, și sensurile majore ale unei întregi istorii.

Par curios să caut sursa și modelul unei opere literare din secolul 20 într-o creație atât de îndepărtată, dar să nu uităm că Faulkner își indica drept principali maestri ai săi Biblia și epopeile homerice, iar Sadoveanu, poezia populară și pe cronicarul Neucule!

Paul Anghel este, fără îndoială, autorul celui mai reprezentativ monument epic apărut în acești ultimi 21 de ani de nouă istorie a Patriei. Romanul Zăpezile de-acum un veac nu este doar un record tipografic în cuprinsul literaturii române, cel mai mare — material vorbind — roman din țară scris în limba română; nu este doar unicul echivalent românesc al celor citorva romane, în multe volume, încercate pe plan european de un Romain Rolland, Roger Martin du Gard sau Jules Romains. Acest roman este, mai presus de toate, epopeea naturii române moderne înțelesă și evocată de un om care și-a dimensiunile sufletului, privirea și — accepte-mi-se formula ca un pariu al meu cu judecata viitorului! — geniul în uriasă epocă a celor 21 de ani ai istoriei noastre contemporane. E un om care a pornit să cerceteze trecutul din prezent și să înțeleagă prezentul prin trecut. Uneori să ne vorbesc de pe amîndouă deodată, într-un limbaj care vizează ceea ce el a numit „deplasarea dialectică a permanentelor“. Modul acesta de a pătrunde în trecut prin ceea ce din acest trecut trăiește sau retrăiește în prezent este al lui Nicolae Iorga. El l-a teoretizat, în nenumărate ocazii, după cum tot el a spus că existenta și experiența contemporană a istoricului îi oferă cheia înțelegerii trecutului uneori mai mult decit izvoarele și documentele. Astfel, deși nu nimeni nu a mai trăit un prezent care să permită revelații înțelegerii întregului trecut. Ca un telescop uriaș ce cheamă din adîncurile fără fund ale cosmosului stele nevăzute, nebănuite, galaxii întregi, stele cristalin constiințe și spiritalități din trecut, încheag și glet al epocelor celor 21 de ani ai contemporaneității, ne-a permis redescoperirea întregului trecut într-o lumină nouă, în dimensiuni noi, ne-a făcut să înțelegem ceea ce nici cei mai mari dîntre cei mari n-au putut înțelegi, fiindcă el nu a trăit ce a trăit noi. Este, se spune, această uriasă încoardă, din care urcă spre culmi, de aproape un deceniu, o creație literară tot atât de indispensabilă unei vitorite „geografii“ a literaturii române pe cît sint Carpații, Oltul sau Dunărea definiri pămîntului românesc.

Dacă vom începe să înțelegem, sine ira et studio, bilanțul vultului sufletesc, nu pe care l-a deschis Congresul al IX-lea al Partidului comunist de azi, nimic nu va putea trece, în domeniul prozei istorice, înaintea acestei grandioase epocii naționale, care nu-și are decit două echivalente în trecut: Serbsoarea III a lui Eminescu și „Frații Jderi“ ai lui Sadoveanu. Adică momentul Mireea cel Mare și momentul Stetan cel Mare. Paul Anghel a creat momentul colectiv, homeric, al unei Mari Națiuni, confruntată în decurs de un an și ceva cu condiția ei istorică de totdeauna, și a cărui izbîndă finală prefigurînd-o pe a noastră, o pregătește.

Cutremurul, care a apărut nu demult și a avut o primire deosebit de prompță din partea publicității, este în opinia mea, cel mai bun volum ce sperăm să nu întîzim momentul culminant din lupta poporului român spre a-și păstra sansa istorică de popor liber, stăpîn pe viitorul său, în fața unei confruntări cu mult mai dificile decit aceea ce abia se încheie sub zidurile Plevnei. Este confruntarea cu o înțelegă lume, care începe a se configura tomol atînci, pe rînele Imperiului otoman prăbușit de cutremurul războiului (parcă simbolizat de zblucimul seismic propriu-zis, coincident cu capitularea armatei otomane). O lume care avea să nască, în scurt interval, două configurații mondiale și condiția „apocaliptică“ a cursei nălmîrților, a balamsării peste abis.

Atunci, în 1877-1878 un cosman al istoriei universale, care durase cinci secole, lna sifrișit. Dar în același moment, începea un altul, față de care primul avea să devină un vis idilic. Iar România se dovedeau din nou, ca și pe vremea lui Mireea cel Mare, printre cel dintii în stare a-ți ține pînea.

Este meritul lui Paul Anghel, nu doar ca literat, ci și ca istoric specializat în această epocă, de a fi demonstrat că ce s-a împlinit în 1877-1878 nu este un episod marginal al istoriei europene, în care românii au jucat un rol insignifiant, ignorat adesea deliberat și mai totdeauna minimalizat, cit este începutul „marginalizării“ Europei occidentale, al scoaterii Occidentului european din marea galaxie capabilă să mă decidă echilibrul de forțe al Europei. Intervenția fiolei engleze în Bostor este ultimul gest prin care Anglia mai dătează voia sa în „chestiunea orientală“. Cîteva luni după aceea, la Congresul de la Berlin, Europa occidentală are mîna pînă la gît pe Bismarck, rezigeează cursul viitor al evenimentelor. În realitate Congresul dansează în jurul invingătorului și nu-i mai poate face decit cel mult mărunte sicane, spre a obține cite un mic avantaj la împărțirea moștenirii defunctului Imperiu. Mone de schimb este soarta unei părți din pămîntul românesc și sacrificarea globală a românului, ca popor, în fața presurii covorșitoare sub care „Europa“ începe să se curbeze.

Evl Mediu se încheie în 1453, prin dispariția ultimei rămășițe a civilizației și puterii sale celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocrație“ insuși leașului civilizației europene — Elada — și obligase la o existență necontenit amenințată de aceeași primejdie pe singurii rămași prin aceste părți neacoperite de stăpînire otomană — românii. Demarînd la rîndurile celei mai reprezentative — Imperiul bizantin. Acesta fixase aproape un mileniu centrul de greutate și vitalitatea istorică europeană în Răsărit. Transformarea Constantinopolului în Istanbul paralizase Răsăritul pentru o jumătate de mileniu, acoperise cu lincoala „deșchită „Turocra

CURSURILE DE VARĂ ALE UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI

FEREASTRĂ A CULTURII ROMÂNEȘTI SPRE LUME

SANSA ÎNTILNIRII CU ARGHEZI ȘI SADOVEANU

nu știu, e mult, e puțin un sfert de veac dedicat studiilor și difuzării unei culturi de care te-ai îndrăgostit pe nesimțite? Știu însă că limba română mi-a apărut ca o fată frumoasă pe care trebuie să o iubesc și să o protejez în permanență pentru că altfel te părăsește. Așa mi-a apărut limba română în urmă cu 25 de ani când am participat pentru prima oară la Cursurile de vară pe care le organiza Universitatea din București. Imi aduc aminte cu deosebită recunoștință de acele începuturi când sufletul se umplea de frumusețe, imi amintesc de acea carne românească de învățare pe care o căutam cu nesăț în intermediul oamenilor obișnuiți, al profesorilor și al scriitorilor cu care veneam în contact. Oare pot eu încă să înțeleg că G. Călinescu, Tudor Vianu, Iorgu Iordan, Al. Rosetti, Al. Dima, G. C. Nicolescu și cu alți oameni de înalt prestigiu științific? Se înțelege că nu! Generația mea de româniști s-a format sub aceste embleme ale științei și culturii românești. Și de atunci fiecare generație s-a format în acest mediu savant și, în același timp, plin de soliditate. Și cu siguranță că ei, profesorii noștri, au pus temelia interesului pentru tot ce se numește comoră culturală a poporului român. Cu acei „monștri sacri” vorbeam și discutăm aprins la mesele rotunde. Mă mir și astăzi de rezistența lor, de răbdarea cu care ascultau intervențiile noastre — intervențiile unor începători înflăcărați și care credeau că au desoperit totul în cultura română! Ei știau însă că avântul nu se pedepsește și astfel, sub îndrumarea lor, mulți ne-am luat zborul în țările noastre am scris cărți și manuale, am început să traducem din literatura română. Înțelepciunea dascălilor mei români m-a urmărit și mă urmărește și astăzi.

La una dintre edițiile Cursurilor de vară am prezentat o comunicare în care analizam câteva texte românești cu mijloace matematice. Mă tărăbură și acum mă gândesc cu cât tact, cu câtă generozitate și-a exprimat G. Călinescu neîncrederea în viabilitatea formulelor scurte pentru că el citea textul cu sufletul și având simțul viu al limbii. În ochii lui se clătina lumina când mi-a spus: „Vezi, domule, până unde ai ajuns? Și zimbând a adăugat: „Tineretea e întotdeauna categorică în sugestii”. Era fascinant să te simți ocrotit de acești savanți, dar, la rîndu-ne, simțeam pe umeri noștri obligațiile imense pe care ni le asumam. Cu fiecare ediție, tradiția s-a îmbogățit și am constatat în aceste zile că aceia care au preluat ștafeta, prin competență și colegialitate fac să strălucă printru noi pe maestrul de acum un veac.

Prin intermediul acestor cursuri mulți am avut șansa de a ne întâlni cu Tudor Arghezi, M. Sădoveanu, Zaharia Stancu, Laurențiu Fulga, Cezar Petrescu, dar și cu înenii și excepțivii, pe atunci, Titus Popovici, Al. Anđrović, Corneliu Leu, C. Chiriță, Francisc Munteanu și alții alții. Întîlnirile cu ei și prietenile ce s-au stabilit ne-au determinat să ne apropiem de opera lor, să o înțelegem și să o traducem. Și astfel, aceia care abia atinsese cu sufletul la gură valentele limbii române au devenit, treptat, traducători de prestigiu și propagandiști ai culturii românești în atâtea țări. În jurul nostru s-au format, încet, încet, nuclee permanente de iubitori ai limbii și literaturii române, care s-au transformat în lectorate așa cum s-au petrecut lucrurile la Universitatea „Lomonosov” din Moscova. Așa s-a născut clubul tineretului moscovit, așa au apărut sezoanelor românești, seratele care au înăruit prestigiul lectoratului nostru. Mulți dintre studenții mei nu au vizitat România, dar prin ceea ce am făcut ca dascăl de limba română l-am determinat să traducă, să scrie, să țină lecții și conferințe. Inițiativa și dorința de muncă rezolvă multe. Din cer nu pică nimic de-a gata!

Am participat la mai multe ediții ale Cursurilor de vară și am constatat direct sau prin intermediul studenților mei că înțelegerea și scrierile au devenit tradiționale. Laurențiu Fulga, D. R. Popescu, C. Toiu, Gh. Bălăieș, Al. Balaci, C. Chiriță, M. Sorescu, Corneliu Leu, Ioan Alexandru ș.a., s-au aflat de multe ori în mijlocul cursanților, iar opera lor este acum îndrăgită și tradusă în multe limbi. E studiată chiar de aceia care nu au participat la cursuri. Astfel, Serghei Golubitchy, aspirantul meu, doborînd o traducere a mea din opera lui D. R. Popescu, pregătise o dizertație privitoare la reflectarea realității și spiritualității românești în opera lui D. R. Popescu. O altă aspirantă, Elena Tolstikova, pregătise o dizertație în care se studiază fondul latinesc al limbii române.

Se poate constata că ștafeta culturii românești trece cu siguranță din mână în mână spre bucuria noastră, a aceluia care au desăvîșit o muncă de pionierat cu valențe iluministe în Uniunea Sovietică, Franța sau Australia.

Iuri Zaiuncikovski scriitor, traducător și profesor din U.R.S.S.

Ognean Stamboliev scriitor și traducător din R. P. Bulgaria

ROMANIA — O ȚARĂ DE VIS ȘI POEZIE

afi om înseamnă să iubești. Înseamnă să porți în suflet o dragoste. Ca poet știu că poezia are un zeu — Omul și o religie — iubirea. Din 1971, anul în care am venit pentru prima dată în România și pînă astăzi port în suflet, oriunde mă poartă viața, o mare dragoste, o mare iubire. Este iubirea pentru România și cerul ei senin, este dragostea pentru frumusețea spirituală a unui popor ospitalier și doritor de pace. În plus, orașul București are străzile așternute cu vârluri de iubire: „Surid străzile acestui oraș / Cu oameni cu gânduri de aur, / Care vorbesc și rid și cîntă / În limba iubirii. / În București / Fete cu ochi frumosi / Se spală cu razele iubirii / Am venit aici / Să învățăm să ne înțelegem / Să ne împrietinim cu florile / Improbabile / Cu cuvintele de aur / Ale limbii Române. / Românie, gîndul tău e senin, / E pur și cald / Precum cerul de dor / Al scumpiei Transilvanii”.

Aici, la Cursurile de vară, am scris un cântec dedicat capitalei României care ne-a primit surzătoare și calmă. Aici, la Cursurile de vară, ne-am întâlnit și am lucrat zilnic cu distinși profesori de la Facultatea de Limba și Literatura Română. Destinările și rigorele științifice, zimbet, răbdare și înțelegere și competență în răspunsuri — iată trăsăturile dascălilor noștri, care ne-au îndrumat pașii la aceste cursuri bine organizate și de o înaltă tinută științifică. Le mulțumesc!

Și tot aici, la Cursurile de vară, într-un dialog sincer, deschis ne-am întâlnit cu D.R. Popescu, Marin Sorescu, Corneliu Leu. Totul a fost firesc, dar cu câte implicații și deschideri pentru munca noastră de traducători pe cimpul literaturii, istoriei și civilizației românești. Le mulțumesc!

Cîte coarde ale sufletului nostru au vibrat sub vraja marelui lui Radu Simion, cel care a venit cu formula sa în mijlocul nostru, adică la Grădina Botanică — locul unde ne-am desăvîșit timp de trei săptămîni activitatea. Cîntă frumusețe am acumulat într-o seară de vis cînd, pentru noi — 83 de cursanți — ansamblul folcloric al Casei de Cultura a Studenților a prezentat un spectacol. Situația bugetară și instructorii lor erau în vacanță, dar pentru că iubesc arta românească ne-au primit lingă ei pentru mai multe zeci de minute. A fost minunat! Cuvintele devin insuficiente cînd trebuie să vorbesc despre acel neuitat spectacol prezentat de Conservatorul bucurestean de renumit cor Madrigal. Sub bagheta magică a profesorului Marin Constantin perfecțiunea a fost depășită. Cînd programul s-a terminat regreturile au luat locul aplauzelor. Cu profesorul Dan Cumpănită am rămas entuziasmați și triști pentru despartirea de această bijuterie românească mai multe clipe pe scările Conservatorului. Spun doar atât: Le mulțumesc la toți pentru tot ceea ce ne-au oferit pentru înțelegerea multidimensională sufletului românesc!

Dar și eu ce-am făcut în țara mea pentru o mai bună cunoaștere a valorilor românești? Cred că puțin, deși tradiționala prietenie româno-ugoslavă ne obligă în permanență. Recent la Editura Flacăra din Skopje am publicat volumul Cîntecul strazului de Anghel Dumbrăveanu și alții, și în anul 1983, în cadrul Expoziția nenăscuților ce cuprinde 1500 de

Baki Ymeri profesor, poet și traducător din R.S.F. Iugoslavia

Continuare în pag. 7-a

MIORIȚA — O CAPODOPERA

Sînt numai doi ani de cînd studiez limba și literatura română la Universitatea din Tokio, dar pot spune că știu de la familiarizată cu opera și autorii ce definesc profilul spiritual al bogat și atât de distinct al poporului român. Pentru mine, ca și pentru mulți japonezi, limba română este o limbă foarte interesantă, încărcată cu frumuseți și plină de taine.

Pentru o înțelegere cit mai profundă a spiritualității românești, pentru o cunoaștere exactă a subtilității limbii române am ales o cale dificilă, dar plină de surprize și satisfacții — calea culturii și literaturii populare. Această cale a fost aleasă cu acordul profesorilor. Atunci, în onoarea, care în permanență mă îndrumă cu atenție și competență. Profesorul Naono este un prieten adevărat al României, un iubitor constant al literaturii române și un cunoscător avizat al tradițiilor populare românești. El este și traducător, dar și autor al unor studii referitoare la Miorița și Mesteșul Manole, capodopere ale literaturii populare românești și comori de înțelegere, de spirit și suflet. Acest drum este urmat și de mine deoarece pregătesc o lucrare privind semnificațiile multiple și, în unele cazuri, unice ale baladei Miorița. Am parcurs deja un vast material bibliografic, iar aici, la Cursurile de vară organizate de Universitatea din București, cu sprijinul profesorilor, am reușit să conturez și mai bine profilul cercetării mele.

Poate să pară surprinzător, dar o cercetare științifică a baladei Miorița este foarte oportună, dacă ne gîndim că există multe asemănări între modalitățile de viață tradiționale ale popoarelor noastre. Acceptarea morții de către cioban nu este, cum s-ar putea crede la o lectură superficială, o lipsă de curaj în a se opune celor doi protivnici, o resemnare, ci se înscrie într-un adînc fond filosofic, într-o bogată concepție asupra vieții și a morții pe care o teaurizază înțelepciunea populară românească. La fel, poporul japonez, în manifestările sale străvechi, păstrate și astăzi în unele sale, privește moartea ca pe o comuniune, iar ceremonialul de înmormîntare primește forma și semnificația ceremonialului de căsătorie. Nu avem, însă, o baladă, o creație epică în care să se transpună artistic un asemenea ceremonial cu a creat genialul autor anonim în folclorul românesc. Intenționez să merg în mijlocul oamenilor, în să cercetez direct formele pe care le are ceremonialul vieții de familie. As fi extrem de bucuros dacă munca mea se va materializa într-un volum pe care să-l public în Japonia.

Mitsuhiro Shimen student la Universitatea din Tokio — Japonia

Grupă realizat de Eugen Marinescu

ANTOLOGIA PĂCII

MURILLO MENDES BRAZILIA 1941

Adio Iustră Europă. Poemele lui Donem sonatele lui Searță și își trîng brațele cerînd ajutor: sosește barbarii pe motocicletele, omorînd învinștii din care am baut.

Acum simțem subpămînteni ce se prîntese în cerje orînduite de părinți. Aerul pur și nevinoșă s-au dus tare departe mai mult ca zeii greci.

Sîntem pulbera pulberii fantasmelor propriilor noștri copii, nicînd n-o să se-ntoarcă credința-n inimile noastre, adio Iustră Europă.

FEBO DELFI GRECIA

Dansul popoarelor înfrățite

Dansul femeilor

Vom deveni înălțarea deasupra nenorocului ca și cariatidele ce sprînză acoerșul lumii. Unirea-n-nteleșul puterii.

Dansul tinerilor:

Sîntem dansatorii lui Dionis, ai adevărului neîntînat: ai purtătorii de foc al lui Apollo Ionii panelenii omenirii și în vîltoroare horii slăvim unirea cosmică.

Dansul bătrînilor:

Glasul nostru e un deprofundat, glas al obșirilor lumii, războiul să fie blestemat!

Toate glasurile-mpreună:

Războiul să fie blestemat!

REVISTA STRĂINĂ

UNITED PRESS INTERNATIONAL a difuzat recent premiile acordate pentru cele mai proaste filme și cele mai bune din cursul anului 1983. Festivitatea decernării acestor premii s-a desfășurat în cadrul unui spectacol avut loc în orașul american Santa Monica.

Ediția din acest an a fost dominată de Sylvester Stallone care a reușit performanța de a intra în posesia mai multor premii de această factură: premiul pentru cea mai proastă interpretare actoricească (în filmele „Rambo II” și „Rocky IV”), premiul pentru cea mai proastă comedie (filmul „Rocky IV”), premiul pentru cel mai prost scenariu (filmul „Rambo II”). În plus, filmul „Rambo II” a fost distins și cu titlul de cel mai prost film al anului 1983. În felul acesta Sylv Stallone a bătut recordul detinut de Ho Derek. Interesant este faptul că litigiu Nielsen, soția lui, l-a secundat cu mult succes, aducînd și ea la zestre familiei, două asemenea premii: pentru cea mai proastă interpretare a unui rol principal feminin (în filmul „Sono la rogia”) și pentru cea mai proastă interpretare feminină într-un rol secundar (pentru rolul din „Rocky IV”). Pentru că a venit vorba despre „Rocky IV”, trebuie să adăugăm că el a constituit triumful clamei Stallone: filmul a mai obținut premiul pentru cea mai proastă muzică și premiul pentru cel mai prost cîntec, ambele premii fiind cucerite de Franck Stallone, fratele mai mic al lui Sylvester.

Premiile au fost acordate de un juriu alcătuit din critici de film, publiciști, redactori, precum și un număr de spectatori care au avut obligația să vadă cel puțin 50 de filme pe parcursul unui an. Stallone a obținut din primul tur de scrutin peste 50% din voturi! Avînd în vedere un succes atât de zdrobitor, oare n-ar fi bine ca premiile pentru cele mai proaste realizări cinematografice să se numească de acum încolo... „Stallone”?

ANNE GIRARDOT este binecunoscută cititorilor noștri, grație celor câteva filme care au generat o mare discuție pe o parte și pe cealaltă. Anne Girardot a obținut din primul tur de scrutin peste 50% din voturi! Avînd în vedere un succes atât de zdrobitor, oare n-ar fi bine ca premiile pentru cele mai proaste realizări cinematografice să se numească de acum încolo... „Stallone”?

Mă simt fericită în familia mea. Căntecul meu de actor italian Renato Salvatori este adevărat și unic, ea a trecut peste toate obstacolele cauzate în principal de faptul că soțul meu a lucrat mai mult în Italia iar eu în Franța. Familia este bina a toate cele. Familia înseamnă pentru mine în primul rând mama și copilul. Am o fiică, Gilda, iar acum și o nepoată, Lola. Eu fiica mea nimeni nu mi-o poate înlocui. Pentru mine familia și munca sînt deopotrivă de importante.

Într-o lucrare nu-l pot spune fiicei mele — la revedere, acum dispar și ne vedem peste un an! Asia ar fi o prostie, dar nici nu-l pot

VITTORIO SERENI

ITALIA

Roagă-te tu dacă poți..

Nu mai știe nimic, e în slava arinilor primul căzut pe brînci pe plaja normandă, De aceea cineva azi-noapte mi-a alinat umărul sopitului-mi și-mă rog pentru Europa în timp ce Noua Armadă se iveau pe coastele Franței. Am răspuns în somn: — E vîntul, vîntul ce suiea cîntec străni, Dar dacă aievea ai fost primul căzut pe brînci pe plaja normandă roagă-te tu dacă poți, cu am murit în război și în pace, Acum acesta e cîntecul: al corțurilor zvircolindu-se-n par, Nu e cîntecul inșierilor e singurul cîntec al meu și-mi ajunge.

GEORG TRAKL

AUSTRIA

GRODEK *)

Pădurile toamnei holotese pe seară de arme mortale, deasupra cîmpilor de-aer coreștii lucrîi se-nvîlbără soarele cel mai lugubru, cuprînd războinicii muribunzi, sălbaticul valet al buzelor lor sfîșiate. Se-mpreunăază blînd în pădurea de sălcii — nor purpurii, locuință-a unui zeu minios — sîmbete vărsat, răcoroasă, și-ntr-ună se-ntrecuse toate căile în putredă negură, Sub trunzure de aur în pădurea-mpietrită, sub stele, umbra surorii se clătina salubind eroice suflete, capete negre de since, și-n creștii sopit cîntă tristește flaute toamna. Oh dolii trufai! Altare de bronz, o imensă durere hrăneste, ziua de azi, flacăra sfîrdelitoare a sufletului nenăscuții nepoți.

*) localitate poloneză unde au avut loc înfruntări sîngeroase între austrieci și ruși la începutul primului război mondial (n. tr.).

În românește de Geo Vasile

S-a încheiat și cea de a XXVII-a ediție a Cursurilor de vară și colocviilor științifice de limba, literatura, istoria și arta poporului român. Peste 80 de cursanți, reprezentînd 40 de prestigioase universități din lume și-au dat înlînire într-o mai bună cunoaștere a spiritualității noastre multimilenare, o limbă și istorie poporului român. Profesori, cercetători, scriitori, traducători și studenți s-au aplecat cu sîrg, timp de a lună, asupra literelor românești. Și-au perfecționat rîstirea românească, și-au îmbogățit cunoștințele de specialitate.

Sub semnul largilor deschideri pe care le-a inițiat președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a desfășurat și această prestigioasă reuniune internațională la care participanții au avut posibilitatea să cunoască direct adevăratele dimensiuni ale culturii române și dinamismul epocii contemporane.

Din largul evantai de impresii am transcris pentru cititorii Luceafărului doar cîteva:

O. LITERATURĂ BOGATĂ

de la început afirm că sînt, ca traducător, o „creație” a Cursurilor de vară și, ca mine, mulți, foarte mulți scriitori, critici și istorici literari, cu alți prieteni statornici ai culturii și literaturii române, au devenit adevărați difuzorii în țările lor ai unei literaturi aite de originale. Sigur, asupra mea a acționat și tradiția unor schimburi între cele două culturi, dar prin cursuri, prin întâlniri cu scriitorii, criticii și istoricii literari, cu alți oameni de cultură română mi-am deschis sufletul spre o literatură npru proaspătă și care s-a impus puternic în atenția lumii. Scriind într-un climat de deplină libertate de creație, autorii români ne atrag atenția prin paleta lor tematică largă, printr-o diversitate de stiluri și prin talentul lor. Ei scriu pentru azi, dar și pentru mine; ei scriu pentru români, dar opera lor își poartă mesajul umanist și filosofic pe toate meridia-tele.

Înubind și eu literatura română, am început să traduc și să-o fac cunoscută cititorilor bulgari. La început, am tradus libretul pentru Manolul încălțat de Cornel Trailescu. După succesul acestuia am încercat mai mult; astfel, pornind de la piesa lui M. Sebastian Steana fără nume, pe care am tradus-o, am scris un libret pentru Opera Națională din Sofia. Muzica aparține cunoscutului compozitor bulgar Parachev Hadjiev. Spectacolul a reprezentat o nouă reușită pentru mine. La radio și televiziune am prezentat, sub forma unor momente poetice, creația lui Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, iar în mai multe reviste am publicat articole și studii referitoare la opera lui Eminescu, Sădoveanu, Brebanu și mai ales la literatura română contemporană, pe care o cunosc și prin intermediul revistelor „Luceafărul” și „România literară” la care sînt abonat. Am profătat volume de traduceri din opera lui Mateu Caragiale, Panait Istrati, Zaharia Stancu, Laurențiu Fulga ș.a. Din dramaturgia românească am tradus Năpasta de L. Caragiale, Steana fără nume și Jocul de-a vacanța de M. Sebastian, Pîiteul din grădina de vară, Hoțul de vulturi și Ca frunza dudului din rai de D. R. Popescu, Iona, Matea, Există nervi de Marin Sorescu, Un pahar cu sifon și Cartea lui Iovita de Paul Everac, Excursia de Th. Mănescu, Don Juan moare ca toți ceilalți de T. Măziluș, Chișinaia de I. Băieșu, Biogene cîntec de D. Solomon. Din enumerarea titlurilor traduse se poate constata intenția de a realiza o monografie a dramaturgiei românești.

În atenția mea a stat și poezia lui Lucian Blaga și Nichita Stănescu, dar și năvălita lui Mircea Eliade. Am tradus, de asemenea, Mărețea lui Ipu de Titus Popovici, iar în prezent traduc poezia lui Mircea Dinescu și proza Anei Blandiana — doi scriitori tineri, dar foarte talentați. Trebuie să spun că și alți scriitori români sînt bine cunoscuți în Bulgaria datorită traducerilor realizate de alți colegi ai mei. Este vorba de scriitorii Eugen Barbu și Fănuș Neagu.

În finalul gîndurilor mele vreau să aduc calde mulțumiri academicienilor Ion Coteanu și profesorilor Florin Popescu și Eugen Marinescu, care asigură de mai mulți ani conducerea cursurilor, aceste cursuri ce echivalează cu adevărate reuniuni științifice, precum și profesorilor Al. Piru, Dim. Păcurariu, I. D. Bălan, Al. Hanță, E. Simion, O. Păun, Florin Manolescu, Grigore Beănescu, Cezar Tabarcea, Gh. Docea și G. Gață, adică acelor profesori care prin prelegeri, participări la mese rotunde și multe discuții ne-au dezvăluit noi dimensiuni ce caracterizează cultura și literatura română.

Ognean Stamboliev scriitor și traducător din R. P. Bulgaria

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dan Frunteală, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

SPORT MÎINE..

Prizonieri ai mirajelor (toți cei care în ultima săptămîna ai mincat, la mîncare, în seara de miercuri și joi, miine începe cel de-al șaptelea sinoulea campionat de fotbal Danșează bucuria pe călcîie de jar. Și peste circinguri se topește oasele văzduhului. Două ierni la rînd mă jurasesc să nu mă mai plîng de căldură, iar acum, aici București și Bărașanu ard în vîntul meu și fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion și mai ales cum vom rezista în cazanele iadului. Pentru prima oară în viața mea îi fier pe jucători de toate deopțile și rînille pe care ni le-au produs prin timp. Și mă gîndesc că mai bine-ar fi să joace ei partidele programate pe cuprinsul lunii august sub streșina grădinarilor de vară. Noi să stăm sub umbra și arșii, sălind pe genunchi închipturi blonde și brunete și hind sucuri răcoroase, ei galopînd ca să bazez îndoile de ninsoare și traperi brumate. (Și dacă se poate eu vin bun, nu eu bale de șarpe). Nu știu cum vom ajunge la stadion